

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р ТАТЯНА ХУБЕНОВА-ДЕЛИСИВКОВА, Институт за икономически изследвания на БАН

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор” по професионално направление 3.8. „Икономика”, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (банково дело и международни финанси), обявен в ДВ, бр. 72 от 13.09. 2019 г.

с единствен кандидат за участие в конкурс доц.д-р СИЛВИЯ ТРИФОНОВА ТРИФОНОВА-ПРАМАТАРОВА

Основание за становището: заповед на Зам.-Ректора по НИД на УНСС №2488 от 12.11.2019 г. съгласно решение на АС №3/10.07.2019 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра “Финанси“ на УНСС с решение на Катедрения съвет /Протокол №1/14.10.2019 г./ и Решение на ФС на Финансово-счетоводния факултет на УНСС (Протокол №1ФС-01/14.10.2019 г.) на основание чл. 29а от ЗРАСРБ и чл. 35 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС и Заповед №182/09.02.2015 г. на ректора на УНСС. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №2488 от 12.11.2019 г. на Зам.-Ректора по НИД на УНСС.

2. Информация за кандидата в конкурса

Доц. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова е единственият кандидат за обявения конкурс. Професионалната си биография на икономист-финансист тя започва след завършване на магистърска степен в УНСС в 1995г. и успешно завършената редовна докторантура в УНСС в периода 1997-2001г. От 2001 г. тя има защитена научна степен „Доктор“ по научна специалност 05.02.05. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” с тема на дисертационен труд „Паричен съвет – състояние и перспективи” /Диплома № 27760 от 31.12.2001 г. за присъждането на образователната и научна степен „доктор” от Научна комисия при Висшата атестационна комисия (ВАК) към Министерския съвет на Република България.

От 2006 г. тя е избрана за доцент по научна специалност 05.02.05. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” в УНСС./Диплома № 23803 от 24.07.2006 г. за присъждането на научното звание „доцент” от Научна комисия, с протокол № 9 от 09.05.2006 г. при ВАК на МС на РБългария/.

Академичната си кариера доц.д-р С.Трифонова пълноценно и последователно реализира изцяло в УНСС с трудов стаж общо над 17 години, от които 13 години като доцент. Заслужено си завоюва престижа на утвърден университетски преподавател и изследовател с високопрофесионален авторитет в областта на финансите и банковото

дело сред академичната колегия не само на УНСС, но в нейната област и в останалите български университети, ВУЗ и БАН.

Доц. С. Трифонова има безспорни качества на висококвалифициран университетски преподавател. Целенасочено и последователно тя е подготвила и води лекционни курсове по базисни учебни дисциплини в бакалавърски и магистърски програми на УНСС както на български, така и на английски език. Автобиографичната ѝ справка свидетелства, че доц. Трифонова активно е ангажирана в учебния и изследователски процес на катедра “Финанси“, на Финансово-счетоводния факултет на УНСС и на други катедри, както и на чуждоезикови и изнесени обучения на УНСС като цяло.

За периода от 2006 г. до сега в портфейла на преподаваните от нея дисциплини са включени над 15 дисциплини, като 4 от тях са на английски език. Тя активно участва в развитието и управлението на бакалавърските програми и продължаващото обучение в УНСС.

Ангажирана е като преподавател в програми на Международен банков институт (МБИ) и Фондация “Атанас Буров”. В периода (2003 – 2012 г) преподава във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ). От обученията си във връзка с международния обмен има придобити редица дипломи и сертификати, които са отразени коректно в представената документация.

Равносметката за нейната преподавателската заетост е впечатляваща: доц. Трифонова изнася лекции и провежда семинарни занятия в УНСС в програмите за ОКС „Бакалавър“ за 5 специалности /1 от тях на английски език/, а в ОКС “Магистър за 6 специалности /от тях 1 е на английски език/. Тя има активна заетост като преподавател също в Института за следдипломна квалификация (ИСК) на УНСС, в Регионален център на УНСС в Хасково и др.

Доц. С. Трифонова участва активно в организацията на текущата учебна дейност, осъвременяване и акредитация на бакалавърските, магистърските и докторските програми на факултета, както и в развитие на учебните програми за обучение на английски език и др. С цялостната си преподавателска дейност доц. Трифонова допринася за стратегическото развитие на учебната и научна дейност чрез обществената си ангажираност в УНСС и в други български институции, както и с участието си в устойчивото развитие на търсени специалности, както и в чуждоезиковите програми за обучение. В периода 2006-2009г. г. тя е съосновател, координатор и директор на Съвместната магистърска програма по „Европейски бизнес и финанси“ между УНСС, София и Университета Нотингам Трент (Nottingham Trent University), Нотингам Бизнес Факултет (Nottingham Business School), Нотингам, Великобритания. С висококвалифицираната си езикова подготовка тя е активен участник в осъществяваните в УНСС чуждоезикови бакалавърски и магистърски програми.

Доц. д-р С. Трифонова-Праматарова активно е ангажирана в организацията и управлението на академичната дейност на равнище на УНСС. От 2011 г. и понастоящем тя е Председател на Общото събрание на Финансово-счетоводния факултет (ФСФ) на УНСС, София.

В периода 2007-2011 г. е зам.-декан по международното сътрудничество на Финансово-счетоводния факултет (ФСФ) на УНСС. Активно е ангажирана като координатор е по 6 двустранни договори на УНСС за мобилност по Програма ЕРАЗЪМ+. От 2017 г. и понастоящем тя е член на Факултетната комисия за

осигуряване и оценяване на качеството (ФКООК) във Финансово-счетоводен факултет (ФСФ) на УНСС, София и член на Факултетната комисия за осигуряване и одобряване на програмите за обучение (ФКООПО) във Финансово-счетоводен факултет (ФСФ) на УНСС, София. От март 2015 г. доц. Трифонова е член на Консултативния съвет (Advisory Board) на Научноизследователския център за парични и икономически изследвания към УНСС.

Тя активно е ангажирана в управлението на УНСС в качеството си на Председател на на Контролно-ревизионния съвет на Синдикалната организация на Националния браншови синдикат „Висше образование и наука” при Конфедерацията на независимите синдикати в България (НБС „ВОН” – КНСБ) при Университет за национално и световно стопанство (УНСС).

От септември 2015 г. и понастоящем доц. С. Трифонова-Праматарова е председател/експерт на експертни групи при Постоянната комисия по стопански науки и управление (ПКСНУ) при Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). От октомври 2013 г. и понастоящем доц. С. Трифонова е Национален представител на Република България в Хелзингската група на Европейската комисия „Жените и науката” по джендър въпроси в изследванията и иновациите (Helsinki Group on Gender in Research and Innovation) – индивидуален експерт, назначен в личен капацитет в Хелзингската група – Постоянен официален орган към Европейската комисия, Дирекция „Изследвания иновации” (RTD – DG Research and Innovation).

Доц. С. Трифонова има реализирани специализации в Института за световна икономика в гр. Кил, Германия (2006 г., Атински университет (1998), Спестовна Каса, Париж (1996 г.), както и краткосрочни академични специализации по научния ѝ профил. Положително е, че със специализациите в чуждестранни университети по линия на академичния обмен тя допринася както за развитие на международните връзки на УНСС, така и за утвърждаване сред партньорските институции на престижа на обучението и изследванията в УНСС в областта на международните финанси, паричната теория и банковото дело.

Тя има значителен брой участия в международни конференции и други научни събития в чужбина и в България, както и в други международни инициативи, където е канена като член на научни и организационни комитети, модератор, член на редколегии, експерт и др.

Поддържайки на високо професионално равнище квалификацията си доц. С. Трифонова успешно съчетава повишаването на равнището на преподавателската ѝ дейност с разширяване на изследователската си дейност. Наред с преподаването тя реализира редица участия в международни проекти и международни научни конференции и други прояви, за което свидетелстват и значителният брой нейни публикации в чужбина от тези участия.

В периода 2006-2019 г. доц. С. Трифонова участва в изпълнението на научно-изследователски и приложни проекта с международен, национален и университетски обхват. Активна е дейността ѝ като експерт и участник в изпълнението на университетски научни проекти, финансирани с европейски средства. Нейната висока професионална култура и колегиалност се проявява в успеха на нейната работа по проекти, в които тя умело се кооперира със свои колеги не само от катедра „Финанси“, но от други катедри в УНСС и други институции.

При това в резултат на реализираните проекти тя е постигнала значителна публикационна дейност в съавторство със свои колеги и това потвърждава нейните творчески и организационни умения да работи в екипи, които могат да „доставят“ научни продукти. Това ѝ позволява да интегрира достойнствата ѝ на преподавател и изследовател по най-категоричен начин.

Трябва да се отбележи, че доц. С. Трифонова има реализирани 9 университетски изследователски проекта по НИД в УНСС и в др. български институции, 5 национални проекта с подкрепата на ФНИ на МОН, на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Европейския социален фонд и национално съфинансиране. Също така в периода (2007-2013 г.) доц. С. Трифонова-Праматарова реализира 5 международни проекта в качеството ѝ на Национално контактено лице (НКЛ) на Република България в Седмата рамкова програма за изследвания и технологично развитие (7РП) на Европейския съюз в специфична Програма „Капацитети“, Подпрограма „Наука в обществото“. Значими по тематика и съдържателност на изследванията са редица от реализираните проекти като например:

В документите на кандидата за конкурса коректно е отразено участието на доц. С. Трифонова в национални и международни проекти с представените в приложение служебни бележки от УНСС, ИСК при УНСС, Фонд НИ на МОН, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и др.

Доц. С. Трифонова владее свободно английски и френски езици. На практика това допринася съществено за нейните способности да овладява творчески знания и умения като се ползва активно от оригинални чуждестранни източници и трудове. Това също така ѝ позволява да участва активно в програмите на УНСС за обучение на бакалаври и магистри, водени на чужди езици, както и да отдава ползност със своята работа по международното сътрудничество.

Научен ръководител е на седем докторанта, на някои от които предстои защита на докторските тези. Под нейното научно ръководство 3 докторанта успешно са защитили научната степен „доктор“ в периода (2013 – 2019 г). По този показател тя надхвърля минималните количествени изисквания за заемане на научната длъжност „професор“ и потвърждава достойнствата си на отговорен преподавател, който допринася за кариерното развитие на обучаваните в УНСС.

Доц. д-р С. Трифонова членува в редица професионални организации и научни сдружения като Българската макроикономическа асоциация (БМА), Съюза на икономистите в България (СИБ Българската асоциация за изследвания на Европейската общност (БЕКСА) (Bulgarian European Community Studies Association), Българската асоциация на университетските жени (БАУЖ) (Bulgarian Association of University Women), Международната федерация на университетските жени. В 2013 г. е учредител и член на Сдружението „Балкански институт за стратегически прогнози и управление на риска“ (БИСПУР) (Balkan Institute for Strategic Forecasts and Risk Management, BISFRIM), София.

За участие в конкурса считам, че трябва да бъдат взети под внимание всички публикации, представени от доц. д-р С. Трифонова-Праматарова като публикации и трудове, публикувани след присъждането на научното звание „доцент“ и неповтарящи публикациите, представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“. В общо представените 85 научни публикации, влизат както следва: 1 хабилитационен труд – монография, 7

участия с глави в колективни монографии, които не са хабилитационен труд, 3 статии и доклади в реферирани научни издания, 49 статии и доклади в нереферирани издания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, 2 студии в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 12 студии в нереферирани научни издания с научно рецензиране, 7 глави от колективни монографии, 2 учебника, 2 доклада в сборници от научни конференции в чужбина и България, организирани от международни организации.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

На основание на представените от кандидата в конкурса данни в картата за изпълнение на количествените изисквания съгласно ЗРАСРБ /чл. 26/ и Правилника за приложението му /чл. 1а, ал.1/ трябва да се отбележи наличието на постигнатото съответствие, както следва:

1/ за изискванията от Група А /50 т./ и Група В /100 т./ доц. д-р С. Трифонова напълно удовлетворява националните изисквания.

2/ за изискванията от Група Г при минимален изискуем праг от 200 т. доц. С. Трифонова е постигнала 1497,07 т., в т.ч. са представени 7 монографии, които не са хабилитационен труд, 2 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация, 48 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове 2 студии в реферирано списание в световно признати бази данни с научно рецензиране, 13 студии в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, 7 участия с глави в колективни монографии.

3/ за изискванията от Група Д при минимален праг от 100 т. доц. С. Трифонова е постигнала общо 635 т. с отбелязаните цитирания на нейни трудове като автор, в т.ч. както следва: 9 Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове; 48 Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране; 4 Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

4/ за изискванията от Група Е при минимален праг от 100 т. доц. С. Трифонова е постигнала общо 943,2 т. с постигнатите резултати както следва: общо 3 на брой защитили докторанти научната степен „доктор“, 7 участия в национални и образователни проекти, 4 участия в международни научни и образователни проекта, 3 ръководства на национални научни или образователни проекта, авторства в 2 университетски учебника.

В изпълнение на **допълнителните изисквания за УНСС** съгласно ЗРАСРБ /чл.26, ал.1 и ал.5/ доц. С. Трифонова също надхвърля изискуемите минимални прагове, както следва:

5/ за изисквания от Група Ж /3 защитили докторанти/ при минимален праг от 80 т. доц. С. Трифонова има 120 т.

6/ за изисквания от Група З относно: 1/ Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science и 2/ Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с

научна информация (15/n т.) – при минимален праг от 220 т. доц. С. Трифонова има общо 1156,2 т.

В тази **Група 3** са представени както следва: в съавторство 4 статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science; 8 статии, публикувани в научни списания, реферирани или индексирани в други международни бази данни; 11 Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация; 7 Доклада, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в чужбина или в България, организирани от международни научни или професионални организации; 6 цитирания, установени в научни издания, реферирани в други международни бази данни на научна информация; 8 ръководства на международни научни и образователни проекта; 6 участия в национални проекти и 17 участия в международни проекти, както и 2 университетски учебници.

7/ за изискванията от Група „И“ при минимален праг от 120 т. доц. С. Трифонова има общо 423 т. С това тя надхвърля задължителните изисквания за: изпълнена аудиторна заетост като хабилитиран учен в УНССС; разработени програми на лекционни курсове за бакалаври и за магистърски програми /част от тях са на английски език/. Впечатлява и отчетената активност на доц. С. Трифонова с участието в международни, национални и университетски проекти, както и членството ѝ в професионални организации и сдружения.

Общата равностметка от отчетените от доц. С. Трифонова по всички групи от изисквания от Раздел I и Раздел II наброява 4001.32 т. при изискуем праг от 970 т.

3.2.изпълнение на качествените изисквания

Картата за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност“професор“ е попълнена коректно от доц. С.Трифопова и дава ясна обосновка на постигнатото от нея съответствие с изискуемите критерии. Доц. С. Трифонова има значителни приноси за развитието на изследователското и образователно научно направление „Финанси, парично обръщение и застраховка“ конкретно в областта на банковото дело и международните финанси с цялостната си преподавателска и изследователска дейност в УНСС. В тази област тя е допринесла и за научното израстването на няколко свои докторанти с акцент приобщаването на България към финансовото посредничество и парична и финансова интеграция в рамките на ЕС с изводи и оценка на българските проблеми.

Член е на редколегия на научните трудове, организационни и програмни комитети и на Експертни работни група към ЕК за насърчаване на науката и образованието с подкрепа на фондове на ЕС.

Участва активно в организационния живот на УНСС като член на жури по хабилитация, член на Програмен съвет, член на организационни и програмни комитети на научни конференции и др. Тя има престижа на утвърден преподавател в международни програми и курсове в чуждестранни университети, в които е била гост-преподавател. Признато достойнство на нейните курсове е актуалната трактовка на проблемите.

Притежава висока мотивация и се ангажира с работа в екипи с нейни колеги по разработвани проекти, както и в научни изследвания.

С участието си в организационната и управленско-административна работа в УНСС тя допринася за развитие на добри управленски практики и утвърждаване на университетските традиции и академичен дух в УНСС.

Кандидатурата на доц. д-р С. Трифонова за настоящия конкурс за длъжност “професор” по професионално направление 3.8. „Икономика”, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ е не само в съответствие, но и надхвърля с постигнатите резултати количествените и качествените изисквания, приети от АС и прилагани в УНСС съобразно действащата правно-нормативна уредба за академично развитие.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Оценката на преподавателската дейност на доц. С. Трифонова-Праматарова е безспорно висока на базата на няколко конкретни основания, които обективно отразяват в количествено и качествено отношение нейното кариерно развитие и академично израстване, в т.ч. както следва:

На първо място са реализираните от доц. С. Трифонова университетски курсове за бакалавърски, магистърски програми и за продължаващо обучение както на български, така и на английски език по 15 научни дисциплини, в т.ч. „Международни финанси”; „International Finance” (на английски език); “Управление на банковия риск”; „Bank Risk Management” (на английски език), „International Financial Management” (на английски език); „Международни финансови организации”, „Международни финансови организации и програми”, „International Financial Organizations and Programs” (на английски език), „Банково дело”, „Европейски икономически и паричен съюз”, „Европейска монетарна и финансова интеграция”, “Основи на финансите; “Финанси”, „Парична теория и парична политика – първо и второ ниво”.

Доц. С. Трифонова има лекционни курсове за бакалавърски програми за 5 университетски специалности и за магистърски програми в 6 специалности /включително с обучение на английски език в бакалавърска и магистърски програми/.

На второ място, положително е, че по проблематиката на преподаваните дисциплини доц. д-р С. Трифонова има публикувани 2 учебника, както и над 140 научни публикации и изследвания по банково дело, парична теория и политика, международни финанси и европейска финансова интеграция. В учебно-образователен план е научно достойнство нейното участие като автор и съавтор на 2 учебника и много актуални научни публикации по основните университетски дисциплини, които тя преподава. Коректно в документацията за конкурса доц. С. Трифонова е представена информация за главите, с които тя участва като автор и съавтор в учебници. Тематичният обхват на университетските учебници е в обхвата на обявения конкурс и включва както следва:

1. В учебник: Трифонова, С., и колектив, *Международни финанси, Учебник за дистанционно обучение при УНСС, Център за дистанционно обучение, Издателски комплекс – УНСС, София, 16.04.2018 г., общо стр. 401, ISSN: 978-619-232-067-6. Общ обем издателски коли на автора – 13,4 издателски коли, общо авторски страници – 197 стр.*¹ (Публикация № 82)

¹ Налице е Служебна бележка, издадена от Веселин Ангелов, Изпълнителен директор на Издателски комплекс – УНСС, 04.02.2019 г. и Разделителен протокол между съавторите Трифонова, С., Михайлова-Борисова, Г., Кънева, А., Ковачевич, М., Джонев, Св., 04.05.2018 г.

Положително е, че за първи път в българската специализирана учебна литература по дисциплината се поставя фокус върху анализа на съвременните тенденции на развитие на международните финанси в контекста на процеса на глобализация на финансовите пазари и изменящата се роля на международните финансови организации и регулативни практики. Акцентът върху сравнителния анализ на различните видове валутно-курсови режими, действащи в страните членки на Международния валутен фонд (МВФ) допълва анализа на проблемите на взаимодействието между международните финанси и икономическият растеж. Във връзка с това са разкрити съвременните аспекти на кредитните механизми, програми и подходи за стабилизация, както и на отношенията с България на ключовите международни финансови институции – МВФ и Световната банка.

2. Учебник /В Списъка под № 7.2./: Трифонова, С., *Европейска парична и финансова интеграция*, Издателство на ВУЗФ, София, 2011 г., 448 стр., ISBN: 978-954-8590-14-3. (Публикация № 83)

Трудът представя за пръв път в българската специализирана финансова литература теоретико-методологичните и практико-приложните аспекти на провежданата от ЕЦБ парична политика в еврозоната, на парично-финансовите институции (ПФИ), както и на консолидирания баланс на Евросистемата и паричните агрегати в еврозоната, с критически анализ **инструментариума** на паричната политика в еврозоната (операции на открития пазар в четири форми и редица инструменти за изпълнение, две ликвидни улеснения с постоянен достъп и минимални задължителни резерви), както и на широкия набор от процедури за изпълнението на всички инструменти (различни тържни и сетълмент процедури). Актуално значение има разкриването на промените и предизвикателства в стратегията и оперативната рамка на паричната политика на ЕЦБ в условията на глобалната финансова криза.

На трето място, достойнство на преподавателската дейност на доц. С. Трифонова-Праматарова е, че тя има под нейно ръководство 7 докторанта, от които 3-ма са успешно защитили своите дисертации в периода 2013-2019 г., което свидетелства за нейната интензивна заетост с обучението на докторанти. В известен смисъл това силно отличава доц. С. Трифонова в сравнение с други преподаватели, тъй като тя поема значителна голяма отговорност като научен ръководител на няколко докторанта едновременно като се ангажира да споделя своите знания и опит с подрастващите колеги.

На четвърто място, активната научноизследователска дейност на доц. С. Трифонова-Праматарова в областта на методиката на преподаване и обучение по финанси е потвърждение за отговорното ѝ отношение към обучаваните. Тя е съавтор в публикации */Публикации № 78, 75/*, посветени на анализа на постигането на съответствие на учебните програми и учебни материали по финансови дисциплини с изискванията на двете водещи международни професионални организации – Институт на дипломираните експерт-счетоводители на Англия и Уелс (Institute of Chartered Accountants in England and Wales, ICAEW) и Асоциация на дипломираните експерт-счетоводители (Association of Chartered Certified Accountants, ACCA), с цел признаване на учебни програми, преподавани във Финансово-счетоводния факултет (ФСФ) на УНСС. Във връзка с адаптирането на учебни програми в областта на финансите, счетоводството и финансовия контрол нейният принос е конкретно по направени две

задълбочени изследвания съответно в частност относно техния обхват, тематични области, очаквани резултати от обучението, съдържание на изпитите и задания по тях, с детайлен анализ и оценка на съответствието на учебните дисциплини, преподавани във ФСФ на УНСС с изискванията на ICAEW и ACCA. *Публикацията по проблемите на образователните стандарти на висшето образование по финанси, счетоводство и финансов контрол като методическо ръководство* е многократно цитирана и високо оценена при провежданите процедури по програмни и институционална акредитации в УНСС от Експертната група при Постоянната комисия по стопански науки и управление (ПКСНУ) на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). В заключение, безспорно значимият академичен принос на доц. С. Трифонова с разработените лекционни курсове и учебници, в които тя е автор потвърждава високата степен на научната ѝ компетентност, преподавателски опит и специализация по банково дело и международни финанси за заемане на академичната длъжност „професор“.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Основни направления в изследователската дейност

Научните трудове на доц. С. Трифонова, представени за участие в настоящия конкурс включват в определена хронология следните основни направления, в които е съсредоточена изследователската ѝ работа през последните години след заемане на длъжността „доцент“ в 2006 г.

На първо място, важно направление в научните изследвания на доц. С. Трифонова е банковото дело и същностните промени, които измененията в неговото регулиране и функциониране се наблюдават през последните десетилетия. Най-съществен принос по тази проблематика е представеният анализ на управлението на банковите рискове, който като хабилитационен труд внася научни приноси в българската финансова литература по конкретни методологически, аналитично-приложни и оценъчно-системни подходи на анализа на банковото дело.

По тази проблематика авторката има научни приноси и в редица свои публикации, посветени на българския банков сектор, на развитието на европейската интеграция в областта на платежните системи и др.

На второ място, научните изследвания на доц. С. Трифонова се концентрират в областта на сравнителния анализ на централното банкиране и паричната политика *в условията на глобализация и наблюдаваната по-голяма честота на финансовите и банкови кризи в глобален контекст*. Проблемите на съвременното централно банкиране са поставени на разглеждане в два аспекта: от една страна, като развитие на паричната политика с цел стабилност и на макропруденциалната политика с ангажиментите на централните банки по превенцията и управлението на финансовите и банкови рискове. От друга страна, изследване на промените в целите на паричната политика на централните банки и инструментариума на паричната политика очертава спецификата в съвременното централно банкиране с оглед на преодоляването на последиците на Глобалната и европейска финансови кризи.

Важно е да се подчертае, че в тази проблематика на международните финанси анализът на общата парична политика на ЕЦБ и нейното прилагане съобразно

промените в стратегическия избор на целите ѝ заема важно място в научната проблематика, по която работи доц. С. Трифонова. По този начин в тясна връзка с актуалното развитие на икономическата и финансова интеграция в ЕС научните интереси на доц. С. Трифонова цялостно и задълбочено са свързани със задълбочена интерпретация на съвременната теория на парите и банковото дело и международните финанси.

На трето място, изследователско направление е анализът на съвременната неконвенционална парична политика на водещите централни банки. Научен принос имат публикациите, които са посветени на задълбочен сравнителен анализ на неконвенционалната парична политика в посткризисното последно десетилетие с акцент към същностните характеристики на общата парична политика на ЕЦБ и нейното въздействие върху финансовата и икономическа интеграция в ЕС, в т.ч. и България в процеса на подготовката ѝ за включване в Еврозоната.

На четвърто място, последователно и задълбочено доц. С. Трифонова работи по проблемите на българската банкова и парично-финансова система във връзка с оценка на: функционирането и въздействието на режима на паричен съвет, подготовката на България за участие в Европейския икономически и паричен съюз (ИПС), членството на България в ЕС, въздействието на Фискалния пакт, отражението на евроинтеграцията и на международните икономически процеси, в т.ч. на глобалната финансова криза върху българската икономика.

5.2. Оценка на получените научни и/или научно-приложни приноси

Запознаването и оценката на представените за конкурса трудове и резултати от учебната и научната дейност на доц. д-р С. Трифонова позволяват да се направи извода, че характерни достойнства за творчеството ѝ са **научната последователност, задълбочената аналитичност и творческата ѝ посветеност** на изследване на съвременните тенденции на развитие на банковото дело и международните финанси и интеграция.

Анализът на публикациите разкрива конкретни научни приноси на кандидата в няколко основни направления на изследване и оценка на проблематиката, в която тя специализира, в т.ч. с актуална насоченост към широкия обхват от финансово-икономически проблеми на интеграцията на България в ЕС.

Доц. д-р С. Трифонова е групирала научните си приноси в 3 тематични групи, в т.ч. банково дело, международни финанси и приноси във връзка с обучението и учебно-преподавателската дейност. Макар че във всяка от 3-те тематични направления има обособени подраздели, като цяло тя е подходила с научна скромност, като обективно е дала предимство на проблематиката, която е обект на анализ в монографията, която има характер на хабилитационен труд, както и на други важни проблеми на банковото дело и международните финанси в условията на европейска интеграция и глобални промени.

В настоящия си вид Справката за приносите не представя напълно комплексно като самостоятелно направление теоретико-методологическите проблеми на анализа и трактовката на финансовите проблеми, на които тя отделя внимание в повечето си научни публикации, най-вече в монографичния хабилитационен труд, глави в колективни монографии и научни студии и доклади и др.

От гледна точка на цялостната оценка на научните достойнства на трудовете на доц. д-р С. Трифонова научните приноси могат да се очертаят в следните основни направления:

На първо място, научен теоретико-методологически принос на кандидата е обогатяването на финансовата ни литература с разкриването на теоретико-методологичните основи и концептуални постановки за *управлението на банковите рискове в контекста на теорията за банковото. регулиране*. Доказани са предимствата на приложението на методологията за изчисляване на ключовия рисков измерител „стойност под риск” по метода „вариация – ковариация” относно оценката на валутния риск в банките, заедно с изследване в практически план на рисковите фактори, конкретните етапи в процеса по метрифициране и необходимите специфични техники за осигуряване на мярката за стойност под риск (*Публикация № 1*).

Предложеният подход за интерпретация и прилагане на съвременни нови методи и модели за оценка на банковите рискове е обоснован и има практическо-приложно значение. Оценява се инструментариумът за управление и методите и техниките за оценката на операционния риск (*Публикации № 26, 27*), и се разкрива ролята на вътрешния контрол в банките и банковата информационна система за осигуряването на надеждна защита срещу определени видове операционен риск (*Публикация № 54*). В теоретичен и практически план се извежда спецификата на управление на кредитни риск. (*Публикация № 44*), признаването на ефектите от обезпечена защита при измерването на контрагентния риск (*Публикация № 50*), контрола на риска от проблемни кредити и по-специално от необслужвани потребителски кредити (*Публикации № 58, 29*) и бюджетирането на някои активи (*Публикация № 56*). Принос е оценката на влиянието на глобалната финансова криза върху проявлението и мениджмънта на банковите рискове.

На второ място, за първи път в българската финансова литература са направени анализи на проблематиката на надзора на платежните и сетълмент системи (*Публикация № 85*) (Trifonova, S., “Financial Innovations in the Euro area Payment and Securities Settlement Systems”). Систематизирани и обобщени са ключовите оперативни характеристики на платежните и сетълмент в България – Системата за брутен сетълмент в реално време – RINGS, Системата за обслужване на клиентски плащания, предназначени за изпълнение в определен момент – БИСЕРА, Системата за обслужване на плащанията с банкови карти на територията на страната – БОРИКА, Националният системен компонент на TARGET2 (TARGET2-BNB) и др., с формулиране на изводи и обобщения относно съвместимостта им с международните стандарти, и ефективността на прилагания платежен надзор спрямо тях от страна на БНБ (*Публикации № 49, 52*). Направен е задълбочен емпиричен анализ на националните платежни системи RINGS, TARGET2-BNB, BISERA7-EUR и т.н., по основни статистически платежни показатели, с извеждане ролята на членството на България в ЕС, усъвършенстването на българските платежни системи с финансови и технологични иновации (при презграничните, големите и дребните плащания), както и на влиянието на глобалната финансова криза и перспективата за членство на страната в еврозоната (*Публикации № 52, 67, 51, 74*).

На трето място, направено е задълбочено теоретико-методологично и практико-приложно изследване на ефектите от действието на Пакта за финансова стабилност (Фискалният пакт) върху държавите членки на ЕС и главно върху България. Обобщават

се оценки на пригодността на икономическата интеграция на отделните държави, основните канали за въздействие, проблеми и предизвикателства за българския финансов сектор от изпълнението на ангажиментите на Фискалния пакт, и с идентифициране на възможно най-адекватните политики за стимулиране на икономическия растеж в условията на пакта (*Публикация № 4*). Обоснован е критичният анализ на аргументите „за” и „против” присъединяването на България към еврозоната (*Публикация № 69*), с открити основни рискове и предизвикателства във връзка с членството на България в ИПС, и очертани възможни решения за сближаване на българската и европейската икономика (*Публикация № 16*).

На четвърто място, научен принос е обосновката на характеристиките на Паричния съвет с критично преосмисляне на факторите, обуславящи избора на оптимален валутно-курсен режим и оценка на тезата за паричния съвет като оптимален режим за българската икономика (*Публикация № 63, 80*). Висока познавателна стойност има сравнителният и аналитичен подход на анализ на валутните режими. На основа на разкриване ролята на Паричния съвет по време на криза чрез сравнителен анализ с правилата за паричната политика като правилото на Тейлър и различните форми на таргетиране, са формулирани изводи за ефективността на българския паричен съвет.

На пето място, в областта на анализа на теорията и практиката на международните финанси научни приноси са постигнати от доц. д-р С.Трифенова в анализа на сложните процеси на съвременното централно банкиране на основа на сравнение на централните банки на редица страни. Важен научен резултат е оценката на въведената неконвенционална парична политика на ЕЦБ, с открояване ролята на отрицателния лихвен процент върху свръхрезервите на банките и нулевия основен лихвен процент у нас (*Публикации № 2, 3, 5, 17, 66*). Разработена е авторова методология за анализ и количествена оценка на ефектите от валутно-курсните режими на страните членки на МВФ, обединени в четири групи, и в частност на ефектите от режима на паричен съвет, за правителствените публични финанси и управлението на държавния дълг (*Публикация № 9*).

Наложилата се във връзка с Глобалната финансова криза и след нея „нова нормалност“ на ниски, „клонящи към нула“, базисни лихвени проценти, както и прилагането на неконвенционалната парична политика на централните банки чрез количествените облекчения са разгледани убедително и има конкретен принос за по-ясната интерпретация на процесите в Еврозоната в пост-кризисния период (*Публикации № 2, 3, 5*). Положително е, че доц. д-р С. Трифенова има значителен по обем брой изследвания, посветени на Паричния съвет в България и измененията в централното банкиране у нас във връзка с това. Същевременно пред перспективата за присъединяване на страната ни към еврозоната, анализът и спецификата на паричната политика на ЕЦБ има важно познавателно значение (*Публикации № 36, 59, 65, 72, 77*).

На шесто място, във връзка с обучението и учебно-преподавателската дейност научно-приложен принос имат оценките и препоръките на доц. д-р С. Трифенова на основа на направено проучване и сравнителен анализ на учебни програми и учебни материали по финансови дисциплини с изискванията на двете водещи международни професионални организации – Институт на дипломираните експерт-счетоводители на Англия и Уелс (Institute of Chartered Accountants in England and Wales, ICAEW) и Асоциация на дипломираните експерт-счетоводители (Association of Chartered Certified

Accountants, ACCA), с цел признаване на учебни програми, преподавани във Финансово-счетоводния факултет (ФСФ) на УНСС.

На основа на конкретно направените две задълбочени изследвания съответно на модул „Бизнес и финанси” („Business and Finance”) на ICAEW и модул F9 „Финансов мениджмънт” („Financial Management”) на ACCA, е направен детайлен анализ и оценка на съответствието на учебните дисциплини, преподавани във ФСФ на УНСС с изискванията на ICAEW и ACCA (*Публикации № 78, 75*).

5.3. Преценка на монографията като самостоятелен обект на рецензиране

Хабилитационният труд, с който доц. С. Трифонова участва в конкурса, е монография в обем от 418 стр., която потвърждава постигнатото от нея високо професионално равнище в областта на банковото дело. /вж. **Трифонова, С., *Управление на риска в банката*, Издателство „Тракия-М”, София, 2015 г., 418 стр., ISBN: 978-619-7003-10-9/** (*Публикация № 1*).

Трудът е посветен на актуалната проблематика на риск-мениджмънта в банките, с оглед на идентификацията на видовете рискове и прилагането на съвременни методи, подходи и модели за оценка, управление и контрол на банковите рискове. При това анализът е подчинен на целите на оценка на съвременната българска банкова практика, *с което трудът има достойнствата да обогатява специализираната финансова литература с представеното цялостно и комплексно теоретико-методологично и практико-приложно научно изследване на банковите рискове и тяхното управление.*

Научните приноси на хабилитационния труд могат да се резюмират в няколко аспекта:

1/ Дефинирани са специфичните особености на множеството видове банкови рискове и е направен сравнителен анализ на традиционни рискови измерители и новите съвременни подходи, методи и модели за оценка на банковите рискове.

2/ Концептуална-методологическа трактовка е изведена за всеки един от методите, подходите и моделите, които понастоящем банките използват за измерване на банковите рискове – „стойност под риск” (VaR), базирана на метода „вариация-ковариация” (Var/CoVar), метод на историческа симулация, метод на симулация Монте Карло, стресирана стойност под риск (Stressed VaR), факторни модели, анализ на чувствителността, метод „делта-VaR”, подход на стрес тестове, подход на бек (сравнителни) тестове, сценариен анализ и др.

3/ Предлага се методологически обоснована аналитична рамка за анализ на съвременното банково регулиране /Базел I, II и III/ и съвременните промени в него във връзка със смяната на парадигмата на финансовото посредничество, както и на подходите и инструментариума за управление на банковите рискове след глобалните и европейски финансови и банкови кризи през последното десетилетие. Новост за българската специализирана финансова литература е приложението на методологията за изчисляване на ключовия рисков измерител „стойност под риск” по метода „вариация – ковариация” относно оценката на валутния риск в банките, заедно с изследване в практически план на рисковите фактори, конкретните етапи в процеса по метрифициране и необходимите специфични техники за осигуряване на мярката за стойност под риск.

4/ Критичен анализ на тенденции и проблемни аспекти в риск-мениджмънта в банките в България в периода след присъединяването на страната към ЕС, както и с

формулиране на изводи и препоръки относно провежданата от тях цялостна политика и управление на рисковете в кредитната и другите дейности с оглед на съблюдаването на глобалната регулаторна рамка Базел III при подготовката за присъединяването на България към еврозоната и към Банковия съюз.

Представлява важен научен резултат изследването на българската банкова практика по отношение постигането на съответствие с изменящите се международни и европейски изисквания за управление на банковите рискове, както и ефективното прилагане на новите методи, подходи и инструментариум за оценка на множеството банкови рискове и тяхното управление.

Хабилитационният труд е оригинално авторско произведение, което съдържа иновативна, комплексна и аналитична интерпретация на системно проведения анализ за съвременните подходи и методи за оценка на банковите рискове и тяхната приложимост в банковия сектор у нас. На практика с хабилитационния си труд доц. С. Трифонова не само доразвива предходни свои изследвания и анализи на банковия сектор, но преосмисля и обосновава новите специфични подходи и методи за анализ на банковите рискове във връзка с регулаторните изисквания към българските банки и тяхното прилагане. Езикът е ясен и точен. Коректно са ползвани източници и трудове на други автори. Направените анализи, изводи и обобщения са самостоятелно дело на доц. С. Трифонова.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към представените от кандидата трудове за участие в конкурса, но на основа на изцяло положителните резултати от дейността и научните изследвания на доц. С. Трифонова бих дала препоръки, които могат да са обект на по-нататъшната изследователска дейност на доц. С. Трифонова.

Основание за моята препоръка е оценката ми, че направленията, по които доц. С. Трифонова представя приносите си не включва отделно направлението, посветено на теоретико-методологическите основи на анализа на банковото дело и финансите, макар че тя има съществени интереси и принос в тази област. Това е направление, което тя не е посочила като отделно направление на научните си приноси в представената Справка за самооценка за приносите. Както посочих по-горе в становището, на практика тя има приноси и в това направление. Препоръчвам на доц. С. Трифонова да посвети по-нататъшни свои изследвания на интерпретация на това направление на анализа на банковото дело и финанси предвид фундаменталните промени, които протичат в глобалната икономика във връзка с прехода към неутрален за климата икономически растеж, зелена икономика и предизвикателствата пред финансовото посредничество в тази връзка.

Цялостното научно творчество на доц. С. Трифонова се основава на задълбочено овладени теоретико-методологически основи на анализа на парите, банките и кредита. Същевременно тя отделя значително внимание на съвременните концептуално-методологически подходи и трактовки, на които се основават измененията в парадигмата на регулирането на банковото дело, финансовия сектор и като цяло управлението на системните рискове в макроикономически контекст.

В този смисъл считам, че доц. С. Трифонова е натрупала съществен задел в направление на теоретико-методологическия анализ на съвременните финанси и банково дело. Считам, че творческите ѝ постижения досега и направените научни

приноси в тази насока трябва да я мотивират да продължи да разширява публикациите си по концептуално-методологически проблеми на банковото дело, съвременните международни финанси и финансова интеграция.

Заклучение

На основа на аналитичния преглед на трудовете и цялостната преподавателска, научно-изследователска и обществена дейност на доц. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова считам, че тя притежава качествата и достойнствата на ерудиран университетски преподавател и учен. С цялостната си професионална посветеност тя утвърждава съвременните насоки на развитие на учебно-образователния процес по банковото дело и международни финанси и има съществени научни приноси за анализа и преосмислянето на актуалните тенденции и изменения в банковото дело и международните финанси, включително на примера на българската стопанска практика.

Тя се отличава като задълбочен експерт със значително присъствие в реализирани национални и международни научни и научно-приложни проекти, участие в научни форуми и семинари в страната и чужбина и успешна университетска преподавателска дейност. Съгласно чл. 29, ал. 3 от ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му в УНСС доц. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова отговоря на изискванията да заеме академичната длъжност „професор“.

Давам положителната си оценка за цялостната преподавателска дейност, изследователски постижения и обществена активна ангажираност на доц. д-р Силвия Трифонова и подкрепям избора ѝ за професор.

Считам, че са налице безспорни основания да препоръчам на уважаемото Научно жури уверено и единодушно да присъдим на доц. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“(банково дело и международни финанси).

Подпис:

София, 11.01.2020 г.

/Проф. д-р Татяна Хубенова-Делисивкова/

OPINION

From: PROF. DR. TATIANA HUBENOVA-DELISIVKOVA, Economic Research Institute of the Bulgarian Academy of Sciences

Subject: Competition for academic position “Professor” in professional field 3.8. “Economics”, scientific specialty “Finance, monetary circulation, credit and insurance” (Banking and International Finance), announced in the State Gazette, issue 72 of 13.09.2019

with the only candidate to participate in the competition Assoc. Prof. Dr. SILVIA TRIFONOVA TRIFONOVA-PRAMATAROVA

Ground for the opinion: Order № 2488/12.11.2019 of the Vice-Rector for Science Research Activity of the UNWE according to the Decision of the Academic Council № 3/10.07.2019

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Finance of the UNWE by decision of the Department Council /Protocol №1/14.10.2019/ and Decision of the Faculty Council of the Faculty of Finance and Accounting of the UNWE (Protocol №1 FC-01/14.10.2019) pursuant to Art. 29a of the ZRASRB and Art. 35 of the Rules for the organization and holding of competitions for the acquisition of academic degrees and for the occupation of academic positions in the UNWE and Order № 182/09.02.2015 of the Rector of the UNWE. I participate as a member of the scientific jury for the competition according to Order № 2488/12.11.2019 of the Vice-Rector for Science Research Activity of the UNWE.

2. Information about the candidates in the competition

Assoc. Prof. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova is the only candidate for the announced competition. She started her professional biography of an economist-financier after completing her Master’s degree at the UNWE in 1995 and successfully completed full-time doctoral studies at the UNWE in the period 1997-2001. Since 2001, she has a Ph.D. in scientific specialty 05.02.05. “Finance, Monetary Circulation, Credit and Insurance” with the theme of the Ph.D. thesis “Currency Board – Status and Perspectives” /Diploma № 27760 of 31.12.2001 for the award of the Doctorate degree in education and science by the Scientific Committee of the Higher Attestation Committee (HAC) of the Republic of Bulgaria.

Since 2006 she has been selected as Associate Professor in the scientific specialty 05.02.05. “Finance, Monetary Circulation, Credit and Insurance” at the UNWE /Diploma № 28303 of 24.07.2006 on the award of the scientific position “Associate Professor” by the Scientific Commission, with Protocol № 9 of 09.05.2006 from the HAC at the Council of Ministers of the Republic of Bulgaria/.

Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova fully and consistently realizes her academic career at the UNWE with a total of over 17 years of work experience, of which 13 years as Associate

Professor. It is well deserved to win the prestige of a renowned university lecturer and researcher with highly professional authority in the field of finance and banking among the academic college not only of the UNWE, but also in her field and in the other Bulgarian universities, higher schools and the Bulgarian Academy of Sciences (BAS).

Assoc. Prof. S. Trifonova has the undisputed qualities of a highly qualified university lecturer. Purposefully and consistently she has prepared and conducts lecture courses in basic academic disciplines in Bachelor's and Master's degree programs in the UNWE in both Bulgarian and English. Her CV indicates that Assoc. Prof. Trifonova is actively involved in the teaching and research process of the Department of Finance, the Faculty of Finance and Accounting at the UNWE and other departments, as well as in foreign and distant studies of the UNWE as a whole.

For the period from 2006 to the present, more than 15 subjects are included in the portfolio of the disciplines taught by her, 4 of them are in English. She is actively involved in the development and management of undergraduate programs and continuing education at the UNWE.

She is engaged as a lecturer in programs of the International Banking Institute (IBI) and the "Atanas Burov" Foundation. During the period (2003 – 2012) she taught at the Higher School of Insurance and Finance (VUZF). From her international exchange training she has obtained a number of diplomas and certificates, which are correctly reflected in the documentation submitted.

The balance of her teaching employment is impressive: Assoc. Prof. Trifonova gives lectures and conducts seminars at the UNWE in Bachelor programs for 5 majors (1 of them in English), and at the Master's Degree programs in 6 majors /1 of them is in English/. She has an active employment as a lecturer also at the UNWE Institute for Postgraduate Qualification (IPQ), at the UNWE Regional Center for Distance Learning-Haskovo and others.

Assoc. Prof. S. Trifonova takes an active part in the organization of the current academic activity, updating and accreditation of the Bachelor's, Master's and Doctoral programs of the faculty, as well as in the development of the curricula for training in English and others. Through her entire teaching activities, Assoc. Prof. Trifonova contributes to the strategic development of educational and scientific activity through her social involvement at the UNWE and other Bulgarian institutions, as well as through her participation in the sustainable development of sought-after specialties, as well as in foreign language training programs.

In the period 2006-2009 she is the co-founder, coordinator and director of the Joint Master's Degree Program in "European Business and Finance" between the UNWE, Sofia and the Nottingham Trent University, Nottingham Business School, Nottingham, UK. With her highly qualified language training, she is an active participant in UNWE's Bachelor's and Master's programs.

Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova-Pramatarova is actively involved in the organization and management of academic activity at the UNWE level. Since 2011, she is currently the Chairperson of the General Assembly of the Faculty of Finance and Accounting (FFA) of the UNWE, Sofia.

In the period 2007-2011 she is the Deputy Dean for International Cooperation of the Faculty of Finance and Accounting (FFA) of the UNWE. She is actively engaged as a coordinator of 6 bilateral agreements of the UNWE for mobility under the "ERASMUS+" Program. As of 2017, she is currently a member of the Faculty Committee for Quality Assurance and

Assessment (FCQAA) at the Faculty of Finance and Accounting (FFA) of the UNWE, Sofia, and a member of the Faculty Committee for Assurance and Approval of Training Programs (FCAATP) at the Faculty of Finance and Accounting (FFA) of the UNWE, Sofia. Since March 2015, Assoc. Prof. Trifonova has been a member of the Advisory Board of the Research Center for Monetary and Economic Research at the UNWE.

She is actively involved in the management of the UNWE in her capacity as Chairperson of the Control and Audit Council of the Trade Union Organization of the National Branch Union of “Higher Education and Science” at the Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria at the University of national and world economy (UNWE).

Since September 2015 and at present Assoc. Prof. S. Trifonova-Pramatarova is the chair/expert of Expert Groups at the Standing Committee on Economic Sciences and Management (SCESM) at the National Evaluation and Accreditation Agency (NEAA). Since October 2013 and now Assoc. Prof. S. Trifonova is National Representative of the Republic of Bulgaria in the Helsinki Group on Gender in Research and Innovation (Gender in Research and Innovation), an individual expert, appointed to personal capacity within the Helsinki Group – Permanent official body of the European Commission, Directorate for Research Innovation (RTD – DG Research and Innovation).

Prof. S. Trifonova has completed specializations at the Kiel Institute for the World Economy in Kiel, Germany (2006, University of Athens (1998), Bank “Caisse des Depots et Consignations”, Paris (1996), as well as short-term academic specializations in her scientific profile. It is positive that with her specializations in foreign universities on the side of academic exchange she contributes both to the development of the UNWE’s international relations and to the establishment among the partner institutions of the prestige of the UNWE training and research in the field of international finance, monetary theory and banking.

She has a significant number of participations in international conferences and other scientific events abroad and in Bulgaria, as well as in other international initiatives, where she has been invited as a member of scientific and organizational committees, moderator, member of editorial boards, expert and others.

Keeping her professional qualification high, Assoc. Prof. S. Trifonova successfully combines the enhancement of her teaching activity with the expansion of her research activity. In addition to teaching, she realizes a number of participations in international projects and international scientific conferences and other events, as evidenced by the significant the number of her publications abroad from these contributions.

In the period 2006-2019 Assoc. Prof. S. Trifonova participated in the implementation of research and applied projects with international, national and university scope. She is active as an expert and participant in the implementation of European Union-funded university research projects. Her high professional culture and collegiality is reflected in the success of her work on projects in which she skillfully cooperates with her colleagues not only from the Department of Finance, but from other departments at the UNWE and other institutions.

In addition, as a result of the projects implemented, she has achieved significant publishing activities in co-authorship with her colleagues, and this confirms her creative and organizational skills to work in teams that can “deliver” scientific products. This allows her to integrate her values as a teacher and researcher in the most emphatic way.

It should be noted that Assoc. Prof. S. Trifonova has implemented 9 university research projects on science research activity in the UNWE and other Bulgarian institutions, 5 national projects with the support of the National Science Fund of the Ministry of Education

and Science, the Operational Program “Human Resources Development”, European Social Fund and national co-financing. Also in the period (2007-2013) Assoc. Prof. S. Trifonova-Pramatarova implemented 5 international projects as a National Contact Point (NCP) of the Republic of Bulgaria in the Seventh Framework Program for Research and Technological Development (FP7) of the European Union in the Specific Program “Capacities”, Sub-Program “Science in Society”. Significant as research topics and research content are a number of projects implemented such as:

Documents of the candidate for the competition correctly reflect the participation of Assoc. Prof. S. Trifonova in national and international projects, with the annexed official notes from the UNWE, the IPQ at the UNWE, the National Science Fund of the Ministry of Education and Science, Operational Program “Human Resources Development” and others.

Prof. S. Trifonova is fluent in English and French. In practice, this contributes significantly to her ability to master creative knowledge and skills by actively using original foreign sources and works. It also allows her to participate actively in the UNWE’s Bachelor’s and Master’s degree programs in foreign languages, as well as to benefit from her work on international cooperation.

She is the supervisor of seven Ph.D. students, some of whom will be defending their doctoral theses. Under her scientific guidance, 3 Ph.D. students successfully defended their Ph.D. in the period (2013 – 2019). According to this indicator, it exceeds the minimum quantitative requirements for occupying the scientific position “Professor” and confirms her merits as a responsible lecturer who contributes to the career development of the students at the UNWE.

Assoc. Prof. S. Trifonova is a member of a number of professional organizations and scientific associations such as the Bulgarian Macroeconomic Association (BMA), the Union of Economists of Bulgaria (UEB) the Bulgarian European Community Studies Association (BECSA), the Bulgarian Association of University Women (BAUW), the International Federation of University Women, and in 2013 is a founding member of the Balkan Institute for Strategic Risk Forecasting and Management (BISRFIM), Sofia.

In order to participate in the competition, I believe that all publications presented by Assoc. Prof. S. Trifonova-Pramatarova as publications and works published after the award of the scientific position “Associate Professor” and non-repetitive publications submitted for the acquisition of educational and scientific degree “Doctor” and for the occupation of the academic position “Associate Professor”. The total of 85 scientific publications included are as follows: 1 habilitation work – monograph, 7 participations with chapters in collective monographs which are not habilitation work, 3 articles and papers in refereed scientific journals, 49 articles and papers in non-refereed journals with peer review or in edited collective volumes, 2 studies in scientific journals refereed and indexed in world-renowned databases, 12 studies in non-refereed scientific journals with peer review, 7 chapters in collective monographs, 2 textbooks, 2 papers in scientific conference proceedings abroad and in Bulgaria, organized by international organizations.

3. Fulfilling the requirements for holding the academic position

3.1. Fulfilling the quantitative requirements

On the basis of the data submitted by the candidate in the competition in the card for the fulfillment of the quantitative requirements in accordance with ZRARB /Art. 26/ and the Rules for its implementation /Art. 1a, para 1/ the presence of the achieved compliance should be noted as follows:

1 / for the requirements of Group A /50 p./ and Group C /100 p./ Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova fully meets the national requirements.

2 / for the requirements of Group D at a minimum required threshold of 200 points, Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova achieved 1497,07 points, including: 7 monographs which are not habilitation works, 2 articles published in scientific journals, abstracted and indexed in world-renowned scientific information databases, 48 articles and papers published in non-refereed scientific peer-reviewed journals or in peer-reviewed volumes 2 studies in peer-reviewed journals in world-renowned scientific peer-reviewed databases, 13 studies in non-refereed scientific peer-reviewed journals or in edited collective volumes, 7 chapters in collective monographs.

3/ for the requirements of Group E at a minimum threshold of 100 points, Assoc. Prof. S. Trifonova achieved a total of 635 points with the noted citations of her works as an author, including as follows: 9 Citations or reviews in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information or in monographs and collective volumes; 48 Citations in monographs and peer-reviewed volumes; 4 Citations or reviews in non-refereed scientific peer-reviewed journals.

4 / for the requirements of Group F at a minimum threshold of 100 points, Assoc. Prof. S. Trifonova achieved a total of 943,2 points with the results achieved as follows: a total of 3 Ph.D. students defended their doctoral degree, 7 participations as a member in national and educational projects, 4 participations as a member in international scientific and educational projects, 3 participations as a leader of national scientific or educational projects, authorships in 2 university textbooks.

In fulfillment of the **additional requirements for the UNWE** in accordance with the ZRARBB /art. 2b, para 1 and para 5/ Assoc. S. Trifonova also exceeds the required minimum thresholds as follows:

5/ for requirements of Group G /3 defended doctoral students/ at a minimum threshold of 80 points, Assoc. Prof. S. Trifonova has 120 points.

6/ for requirements of Group H regarding: 1/ Articles published in scientific journals, referenced and indexed in Scopus and/or Web of Science, and 2/ Articles published in scientific journals, referenced and indexed in other international scientific information databases (15/n p.) – **with a minimum threshold of 220 p., Assoc. Prof. S. Trifonova has a total 1156,2 points.**

In this **Group H** are presented as follows: co-authored 4 articles published in scientific journals, referenced and indexed in Scopus and/or Web of Science; 8 articles published in scientific journals, referenced or indexed in other international databases; 11 articles published in scientific journals, referenced and indexed in other international scientific information databases; 7 papers published in proceedings of scientific conferences held abroad or in Bulgaria, organized by international scientific or professional organizations; 6 citations set out in scientific publications, referenced in other international scientific information databases; 8 participations as a leader of international scientific and educational projects; 6 participations as a member in national projects and 17 participations as a member in international projects, as well as 2 university textbooks.

7/ for the requirements of Group "I" with a minimum threshold of 120 points, Assoc. Prof. S. Trifonova has a total of 423 points. Thus, she exceeds the mandatory requirements for: completed auditory employment as a habilitated scientist at the UNWE; developed lecture courses for Bachelor's and Master's degree programs (some of them are in English).

The activity of Assoc. Prof. S. Trifonova with participation in international, national and university projects, as well as her membership in professional organizations and associations, is also impressive.

The total balance of the reported points by Assoc. Prof. S. Trifonova for all groups of requirements of Section I and Section II is 4001.32 points at a required threshold of 970 points.

3.2. Fulfilling the qualitative requirements

The card for fulfilling the qualitative requirements for occupying the academic position “Professor” is correctly filled in by Assoc. Prof. S. Trifonova and gives a clear justification of the achievement of her compliance with the required criteria. Prof. S. Trifonova has made significant contributions to the development of the research and educational field of “Finance, monetary circulation, credit and insurance” specifically in the field of banking and international finance through her entire teaching and research activities at the UNWE. In this field, she has also contributed to the scientific growth of several Ph.D. students with an emphasis on Bulgaria’s involvement in financial intermediation and monetary and financial integration within the EU with conclusions and assessment of Bulgarian problems.

She is a member of the editorial board of the scientific papers, organizing and programme committees and of the Expert Working Group on the Promotion of Science and Education with the support of EU funds.

She actively participates in the organizational life of UNWE as a member of a habilitation jury, a member of the Programme Council, a member of organizational and programme committees of scientific conferences, and others. She has the prestige of being a certified lecturer in international programs and courses at foreign universities where she has been a guest lecturer. Recognized dignity of her courses is the current interpretation of the problems. She has a high level of motivation and is committed to working in teams with her colleagues on developed projects as well as in research.

By participating in the organizational and managerial-administrative work at the UNWE, she contributes to the development of good management practices and the promotion of university traditions and academic spirit at the UNWE.

The application of Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova for the current competition for the position “Professor” in the professional field 3.8. “Economics”, scientific specialty “Finance, monetary circulation, credit and insurance” is not only in compliance, but also exceeds with the achieved results the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council and applied in the UNWE in accordance with the current legal framework for academic development.

4. Assessment of the educational and teaching activities

The evaluation of the teaching activity of Assoc. Prof. S. Trifonova-Pramatarova is undoubtedly high on the basis of several specific reasons, which objectively reflect in quantitative and qualitative terms her career development and academic growth, including as follows:

First are the university courses developed by Assoc. Prof. S. Trifonova for Bachelor’s, Master’s programs and for continuing education in Bulgarian as well as in English for 15 academic disciplines, including “International Finance” (in Bulgarian); “International Finance” (in English); “Bank Risk Management” (in Bulgarian); “Bank Risk Management”

(in English), “International Financial Management” (in English); “International Financial Organizations” (in Bulgarian), “International Financial Organizations and Programs” (in Bulgarian), “International Financial Organizations and Programs” (in English), “Banking” (in Bulgarian), “European Economic and Monetary Union” (in Bulgarian), “European Monetary and Financial Integration” (in Bulgarian), “Fundamentals of Finance” (in Bulgarian); “Finance” (in Bulgarian), “Monetary Theory and Monetary Policy - first and second level” (in Bulgarian).

Assoc. Prof. S. Trifonova has lectured courses for Bachelor’s programs for 5 university majors and for Master’s programs in 6 majors (including teaching English in Bachelor’s and Master’s programs).

Second, it is positive that Assoc. Prof. S. Trifonova has 2 published textbooks on the subjects that she has taught, as well as over 140 scientific publications and studies in banking, monetary theory and policy, international finance and European financial integration. In terms of academic excellence, her involvement as an author and co-author of 2 textbooks and many up-to-date scientific publications in the major university disciplines she teaches is of scientific dignity. Correctly in the documentation for the competition Assoc. Prof. S. Trifonova presents information about the chapters with which she participates as an author and co-author in textbooks. The thematic scope of the university textbooks is within the scope of the announced competition and includes as follows:

- 1. In textbook: Trifonova, S., et al., *International Finance, Textbook for Distant Learning at the UNWE, Centre for Distant Learning, Publishing Complex – UNWE, Sofia, 16.04.2018, 401 pages totally, ISSN: 978-619-232-067-6. Total volume of published pages by S. Trifonova – 13.4 publishing pages, total author pages – 197 pages.*² (Publication № 82)**

It is positive that, for the first time, in the Bulgarian specialized academic literature there is a focus on the analysis of current trends in the development of international finance in the context of the process of globalization of financial markets and the changing role of international financial organizations and regulatory practices. The emphasis on comparative analysis of the different types of exchange rate regimes operating in the International Monetary Fund (IMF) member countries complements the analysis of the problems of interaction between international finances and economic growth. In this connection, the contemporary aspects of the credit mechanisms, programs and approaches to stabilization, as well as the relations with Bulgaria of the key international financial institutions – the IMF and the World Bank – are revealed.

- 2. Textbook /in the List as № 7.2./: Trifonova, S., *European Monetary and Financial Integration, Higher School of Insurance and Finance (VUZF University) Publishing House, Sofia, 2011, 448 pages totally; ISBN: 978-954-8590-14-3.* (Publication № 83)**

The work presents for the first time in the Bulgarian specialized financial literature the theoretical, methodological and practical aspects of the ECB’s monetary policy in the euro area, of monetary financial institutions (MFIs), and of the Eurosystem’s consolidated balance sheet and monetary aggregates in the euro area, with critical analysis of the monetary policy

² Certified with an Official note, issued by Veselin Angelov, Executive Director of Publishing Complex – UNWE, 04.02.2019 and a Co-authorship Protocol between S. Trifonova, G. Mihailova-Borisova, A. Kaneva, M. Kovachevich, Sv. Jonev, 04.05.2018.

instruments in the euro area (open market operations in four forms and a number of implementing instruments, two standing liquidity facilities and minimum required reserves), as well as the wide range of procedures for the implementation of all instruments (various tender and settlement procedures). Of current importance is the detection of changes and challenges in the ECB's monetary policy strategy and operational framework in the global financial crisis.

Third, the merit of the teaching activity of Assoc. Prof. S. Trifonova-Pramatarova is that she has under her supervision 7 doctoral students, 3 of whom successfully defended their dissertations in the period 2013-2019, which testifies for her intensive employment with doctoral training. In a sense, this distinguishes Assoc. Prof. S. Trifonova from other lecturers, as she assumes a considerable responsibility as a research supervisor for several Ph.D. students while committing herself to sharing her knowledge and experience with adolescent colleagues.

Fourth, the active research activity of Assoc. Prof. S. Trifonova-Pramatarova in the field of teaching and training in finance is a confirmation of her responsible attitude towards the trainees. She is the co-author of two publications (*Publications № 78, 75*) on the analysis of the compliance of curricula and study materials in financial disciplines with the requirements of the two leading international professional organizations – the Institute of Chartered Accountants of England and Wales (ICAEW) and the Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) for the purpose of recognizing curricula taught at the Faculty of Finance and Accounting (FFA) at the UNWE.

Regarding the adaptation of the curricula in the field of finance, accounting and financial control, her contribution is specifically based on two in-depth studies, in particular on their scope, thematic areas, expected learning outcomes, exam content and assignments, with detailed analysis and evaluation of the correspondence of the courses taught at the FFA of the UNWE with the requirements of ICAEW and ACCA. *The publication on the problems of the educational standards of higher education in finance, accounting and financial control as a methodological guide* is repeatedly cited and highly appreciated in the ongoing procedures for program and institutional accreditations in the UNWE by the Expert Group of the Standing Committee on Economic Sciences and Management (SCESM) at the National Evaluation and Accreditation Agency (NEAA).

In conclusion, undoubtedly the significant academic contribution of Assoc. Prof. S. Trifonova with the developed lecture courses and textbooks in which she is the author confirms the high degree of her scientific competence, teaching experience and specialization in banking and international finance for the occupation of the academic position “Professor”.

5. General characteristics of the provided scientific works/publications

5.1. Main areas of research

The scientific works of Assoc. Prof. S. Trifonova submitted for participation in this competition include in a certain chronology the following main areas in which her research work is focused in recent years after taking up the post of Associate Professor in 2006.

First, an important area in the research of Assoc. Prof. S. Trifonova is banking and the essential changes that the changes in its regulation and functioning have been observed in the last decades. The most significant contribution to this issue is the presented analysis of banking risk management, which, as a habilitation work, makes scientific contributions to the

Bulgarian financial literature on specific methodological, analytical, applied and evaluation-system approaches to banking analysis.

On this issue, the author has also made scientific contributions in a number of publications on the Bulgarian banking sector, on the development of European integration in the field of payment systems, etc.

Second, the research of Assoc. Prof. S. Trifonova concentrates on the comparative analysis of central banking and monetary policy *in the context of globalization and the observed higher frequency of financial and banking crises in a global context*. The problems of modern central banking are addressed in two respects: on the one hand, the development of monetary policy for the sake of stability and of the macroprudential policy with the central banks' commitments to the prevention and management of financial and banking risks. On the other hand, a study of changes in central bank monetary policy goals and monetary policy instruments outlines the specifics of modern central banking with a view to overcoming the effects of the Global and European financial crises.

It is important to emphasize that in this field of international finance, the analysis of the ECB's monetary policy and its implementation in the light of changes in the strategic choice of its objectives plays an important role in the scientific field under which Assoc. Prof. S. Trifonova works. Thus, in close connection with the current development of economic and financial integration in the EU, the scientific interests of Assoc. Prof. S. Trifonova are fully and deeply related to a thorough interpretation of the modern theory of money and banking and international finance.

Third, the research area is the analysis of the current unconventional monetary policy of leading central banks. Scientific contribution have the publications which are devoted to an in-depth comparative analysis of unconventional monetary policy in the post-crisis last decade, with an emphasis on the essential features of the ECB's single monetary policy and its impact on the EU financial and economic integration, including in Bulgaria in the course of its preparations for joining the Eurozone.

Fourth, Assoc. Prof. S. Trifonova consistently and thoroughly works on the problems of the Bulgarian banking and monetary system in relation to the evaluation of: the functioning and impact of the currency board arrangement, the preparation of Bulgaria for participation in the European Economic and Monetary Union (EMU), Bulgaria's EU membership, the impact of the Fiscal Pact, the impact of the European integration and international economic processes, including the global financial crisis on the Bulgarian economy.

5.2. Assessment of the scientific and applied contributions

The introduction and evaluation of the works presented in the competition and the results of the teaching and research activities of Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova make it possible to conclude that the characteristic merits of her work are the **scientific consistency, deep analyticity and her creative dedication** to the study of contemporary trends in banking and international finance and integration.

The analysis of the publications reveals the specific scientific contributions of the candidate in several main areas of research and evaluation of the problem in which she specializes, including with an up-to-date focus on the wide range of financial and economic problems of Bulgaria's integration into the EU.

Assoc. Prof. S. Trifonova has grouped her scientific contributions into 3 thematic groups, including Banking, International Finance and Contributions Related to Training and

Teaching. Although there are separate subdivisions in each of the three thematic areas, in general it has been approached with scientific modesty, objectively giving priority to the problems that are the subject of analysis in the monograph, which has the character of habilitation work, as well as of others important problems of banking and international finance in the context of European integration and global changes.

In its present form, the Report on Contributions does not fully represent the theoretical and methodological problems of analysis and interpretation of the financial problems to which she draws attention in most of her scientific publications, especially in the monograph habilitation work, chapters in collective monographs and scientific studies and papers, etc.

From the point of view of the overall evaluation of the scientific merits of the works of Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova the scientific contributions can be outlined in the following main directions:

First, the candidate's scientific theoretical and methodological contribution is to enrich our financial literature by uncovering the theoretical and methodological foundations and conceptual statements *for managing banking risks in the context of banking theory. regulation*. The advantages of applying the methodology for calculating the key risk measure "value at risk" by the method of "variance-covariance" on the assessment of currency risk in banks are proved, together with a practical examination of risk factors, the specific stages in the assessment process and the specific techniques required to secure the measure of value at risk (*Publication № 1*).

The proposed approach for the interpretation and application of modern new methods and models for assessing banking risks is justified and practical. The management tools and methods and techniques for assessing operational risk are evaluated (*Publications № 26, 27*), and the role of internal control in banks and the banking information system is disclosed for providing reliable protection against certain types of operational risk (*Publication № 54*). In theoretical and practical terms are presented the specificity of credit risk management (*Publication № 44*), the recognition of the effects of collateralized safety in measuring counterparty risk (*Publication № 50*), the control of the risk on problem loans, and in particular non-performing consumer loans (*Publications № 58, 29*), and the budgeting of certain assets (*Publication № 56*). Contribution is the assessment of the impact of the global financial crisis on the manifestation and management of banking risks.

Second, for the first time in the Bulgarian financial literature analyzes of the problems of the supervision of payment and settlement systems have been made (*Publication № 85*) (Trifonova, S., "Financial Innovations in the Euro Area Payment and Securities Settlement Systems"). The key operational characteristics of payment and settlement systems in Bulgaria are systematized and summarized – Real-time gross settlement system – RINGS, System for servicing client transfers to be settled at a designated time – BISERA, System for servicing bank card payments on the territory of the country – BORICA, the National System Component of TARGET2 (TARGET2-BNB), etc., with the formulation of conclusions and summaries on their compatibility with international standards, and the effectiveness of the implemented payment oversight by the BNB (*Publications № 49, 52*). An in-depth empirical analysis of the national payment systems RINGS, TARGET2-BNB, BISERA7-EUR, etc., has been made, by main statistical payment indicators, with an indication of the role of Bulgaria's EU membership, the improvement of the Bulgarian payment systems with financial and technological innovations (for cross-border, large and small payments) as well

as the impact of the global financial crisis and the prospect of country membership in the euro area (*Publications № 52, 67, 51, 74*).

Third, an in-depth theoretical, methodological and practical study of the effects of the Financial Stability Pact (Fiscal Pact) on the EU Member States and mainly on Bulgaria has been made. Assessments of the suitability of the economic integration of individual countries, the main channels of impact, problems and challenges for the Bulgarian financial sector from the implementation of the Fiscal Pact commitments are summarized and the most appropriate policies to stimulate economic growth under the Pact are identified (*Publication № 4*). Critical analysis of the pros and cons of Bulgaria's accession to the Eurozone is justified (*Publication № 69*), with outlined main risks and challenges related to Bulgaria's membership in the EMU and possible solutions for the convergence of the Bulgarian and the European economy (*Publication № 16*).

Fourth, scientific contribution is to substantiate the characteristics of the Currency Board with a critical rethinking of the factors that determine the choice of the optimal exchange rate regime and evaluating the thesis that the currency board is optimal regime for the Bulgarian economy (*Publications № 63, 80*). The comparative and analytical approach of analyzing currency regimes is of high cognitive value. Based on the disclosure of the role of the Currency Board during the crisis, through a comparative analysis with the monetary policy rules such as the Taylor rule and the various forms of targeting, conclusions are drawn about the effectiveness of the Bulgarian currency board.

Fifth, in the field of the analysis of the theory and practice of international finance, scientific contributions have been made by Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova in the analysis of the complex processes of modern central banking based on a comparison of central banks in a number of countries. An important scientific result is the evaluation of the ECB's unconventional monetary policy, highlighting the role of the negative interest rate on banks' excess reserves and the zero base interest rate in Bulgaria (*Publications № 2, 3, 5, 17, 66*). The author has developed a methodology for analyzing and quantifying the effects of the IMF member countries' exchange rate regimes, grouped in four groups, and in particular the effects of the currency board regime, on the government public finances and government debt management (*Publication № 9*).

The "new normality" of the low, "zeroing" base interest rates, as well as the implementation of central banks' unconventional monetary policy through quantitative easing, have been strongly considered in the context of the Global Financial Crisis and the subsequent "new normality" and has made a concrete contribution to the clearer interpretation of the processes in the Eurozone in the post-crisis period (*Publications № 2, 3, 5*). It is positive that Assoc. Prof. Dr. Trifonova has a considerable amount of research devoted to the Currency Board in Bulgaria and the changes in the central banking in Bulgaria in this regard. At the same time, in the face of the prospect of our country's joining to the euro area, the analysis of the specifics of the ECB's monetary policy has a cognitive importance (*Publications № 36, 59, 65, 72, 77*).

Sixth, in relation to training and teaching activities, the scientific and applied contributions are given to the assessments and recommendations of Assoc. Prof. Dr. S. Trifonova on the basis of a study and comparative analysis of curricula and study materials in financial disciplines with the requirements of the two leading international professional organizations – the Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW) and the Association

of Chartered Certified Accountants (ACCA) for the recognition of study programs taught at the Faculty of Finance and Accounting (FFA) of the UNWE.

On the basis of two specific studies, respectively, of the ICAEW's "Business and Finance" module and of the ACCA's "Financial Management" module F9, a detailed analysis and assessment of the compliance of the subjects taught at the FFA of the UNWE with the requirements of ICAEW and ACCA has been made (*Publications № 78, 75*).

5.3. Assessment of the monograph as a separate subject for review

The habilitation work, with which Assoc. Prof. S. Trifonova participates in the competition, is a 418 page monograph, which confirms her high professional level in the field of banking. /see **Trifonova, S., *Bank Risk Management*, "Trakia-M" Publishing House, Sofia, 2015, 418 pages, ISBN: 978-619-7003-10-9/** (*Publication № 1*).

The work is devoted to the current problems of risk management in banks with a view to identifying the types of risks and applying modern methods, approaches and models for assessing, managing and controlling bank risks. In doing so, the analysis is subordinated to the goals of evaluation of the contemporary Bulgarian banking practice, *which gives the work the advantages of enriching the specialized financial literature with the presented complete and complex theoretical, methodological, practical and applied scientific study of the banking risks and their management.*

The scientific contributions of habilitation work can be summarized in several aspects:

1/ The specific features of many types of banking risks have been defined and a comparative analysis of traditional risk indicators and new modern approaches, methods and models for assessing banking risks has been made.

2/ Conceptual and methodological interpretation is derived for each of the methods, approaches and models currently used by banks to measure bank risk – VaR based on the variance/covariance (Var/CoVar) method, historical simulation method, Monte Carlo simulation method, Stressed VaR, factor models, sensitivity analysis, Delta-Var method, stress test approach, back (comparative) test approach, scenario analysis and others.

3/ A methodologically sound analytical framework for analyzing the contemporary banking regulation /Basel I, II and III/ and the contemporary changes in it are proposed in connection with the change in the paradigm of financial intermediation, as well as the approaches and tools for managing banking risks after the global and European financial and banking crises over the last decade. A novelty for the Bulgarian specialized financial literature is the application of the methodology for calculating the key risk measure "value at risk" by the method of "variance-covariance" on the assessment of currency risk in banks, together with a practical examination of risk factors, the specific stages in the process and the specific techniques required to secure the measure of value at risk.

4/ Critical analysis of trends and problematic aspects of risk management in banks in Bulgaria in the period after the country's accession to the EU, as well as formulating conclusions and recommendations on their overall policy and risk management in credit and other activities with view of compliance with the Basel III Global Regulatory Framework in preparation for Bulgaria's accession to the euro area and the Banking Union.

An important scientific result is the study of the Bulgarian banking practice in terms of its compliance with the changing international and European requirements for managing

banking risks, as well as the effective implementation of new methods, approaches and tools for the assessment of multiple banking risks and their management.

The habilitation work is an original work of the author, which contains an innovative, complex and analytical interpretation of the systematically conducted analysis of the contemporary approaches and methods for assessing banking risks and their applicability in the banking sector in our country. In practice, with her habilitation work, Assoc. Prof. S. Trifonova not only further develops her previous research and analyses in the banking sector, but rethinks and substantiates new specific approaches and methods for analyzing banking risks in relation to regulatory requirements for the Bulgarian banks and their implementation. The language is clear and precise. The sources and works of other authors have been properly used. The analyses, conclusions and summaries made are an independent work of Assoc. Prof. S. Trifonova.

6. Critical remarks, recommendations and questions

I have no critical comments on the works submitted by the candidate for participation in the competition, but based on the entirely positive results of the activity and scientific research of Assoc. Prof. S. Trifonova I would make recommendations that may be the subject of further research of Assoc. Prof. S. Trifonova.

My recommendation is based on my assessment that the areas in which Assoc. Prof. S. Trifonova presents her contributions does not separately include the section devoted to the theoretical and methodological foundations of the analysis of banking and finance, although she has significant interests and contributions in this area. This is a direction that she did not identify as a separate area of her scientific contributions in the submitted self-assessment Report on Contributions. As I stated in the opinion above, in practice she has also contributes in this direction. I recommend Assoc. Prof. S. Trifonova to devote her further research to the interpretation of this line of analysis of banking and finance in view of the fundamental changes that are taking place in the global economy in relation to the transition to climate-neutral economic growth, green economy and the challenges to financial intermediation in this regard.

Assoc. Prof. S. Trifonova's entire scientific work is based on thoroughly mastered theoretical and methodological foundations of the analysis of money, banks and credit. At the same time, she pays considerable attention to the modern conceptual and methodological approaches and interpretations that underlie the changes in the paradigm of banking regulation, the financial sector and, in general, the management of systemic risks in a macroeconomic context.

In this sense, I believe that Assoc. Prof. S. Trifonova has accumulated a significant part in the direction of the theoretical and methodological analysis of modern finance and banking. I believe that her creative achievements so far and the scientific contributions made in this direction should motivate her to continue expanding her publications on conceptual and methodological issues of banking, contemporary international finance and financial integration.

Conclusion

On the basis of the analytical review of the works and the entire teaching, research and public activity of Assoc. Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova I believe that she possesses the qualities and merits of an erudite university lecturer and scientist.

With her full professional dedication, she affirms the contemporary directions for the development of the educational and training process in banking and international finance, and has significant scientific contributions to the analysis and rethinking of current trends and changes in banking and international finance, including on the example of Bulgarian business practice.

She is distinguished as an in-depth expert with a significant presence in accomplished national and international scientific and applied projects, participation in scientific forums and seminars at home and abroad, and successful university teaching. According to Art. 29, para. 3 of the ZRASRB and the Regulations for its implementation in the UNWE Assoc. Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova met the requirements to take the academic position “Professor”.

I give my positive opinion about the whole teaching activity, research achievements and public active engagement of Assoc. Prof. Dr. Silvia Trifonova and support her election as a Professor.

I believe that there are indisputable reasons to recommend to the distinguished Scientific Jury to assure confidently and unanimously to Assoc. Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova the academic position “Professor” in the professional field 3.8. “Economics”, scientific specialty “Finance, monetary circulation, credit and insurance” (banking and international finance).

Signature:

Sofia, 11.01.2020

/Prof. Dr. Tatiana Hubenova-Delisivkova/